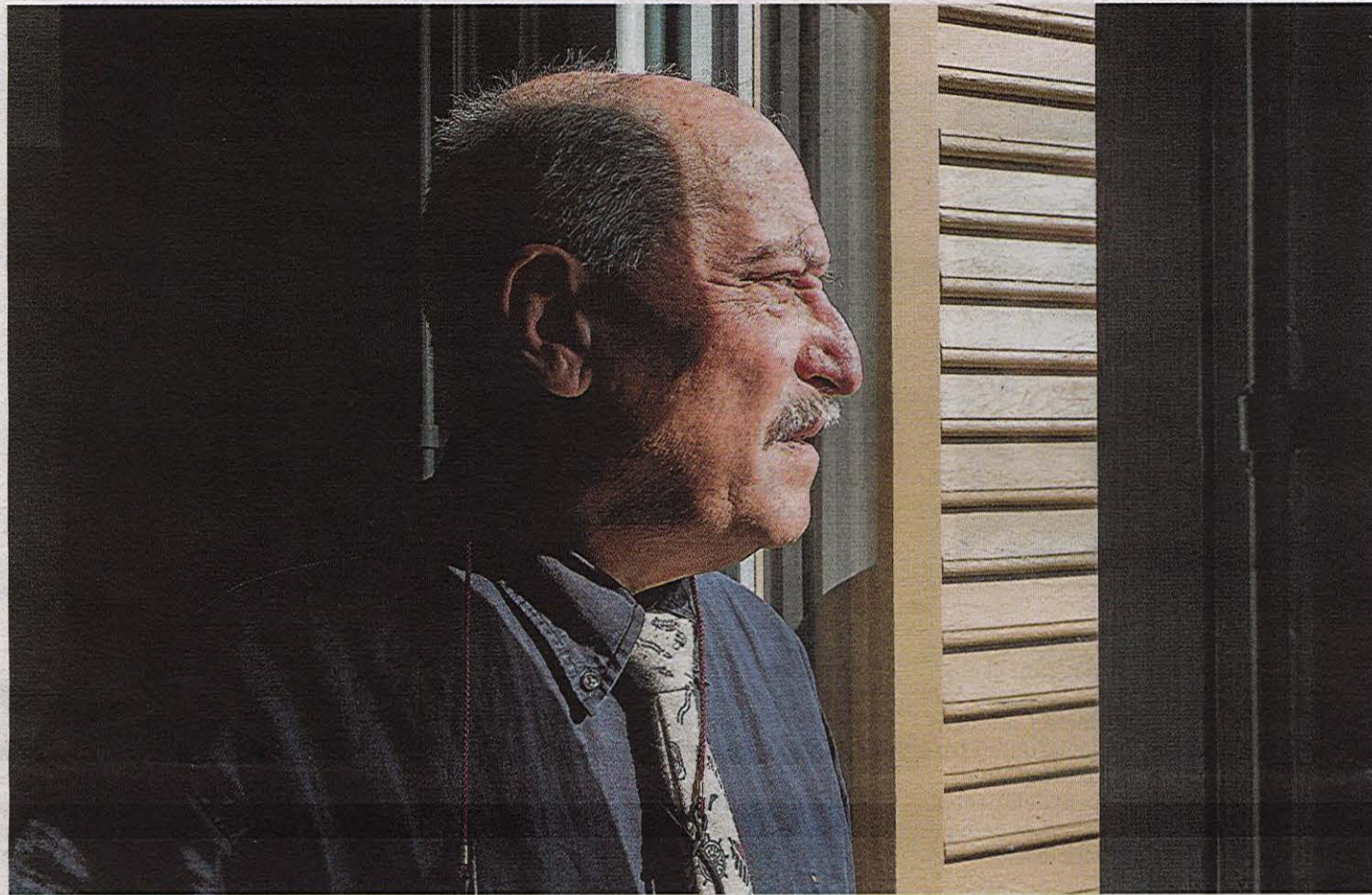

Andreu Martín

Escriptor

La mort del Delfi, el fill d'un dels clans de la màfia barcelonina, desencadena una lluita en la qual Emili Santamarta es troba emmerdat. El proxeneta aguditza l'enginy en una novel·la, 'La favorita de l'Harem', que aborda el tema del maltractament masclista

MANOLO GARCÍA

“La ficció és insuperable perquè no té límits”

◆◆◆◆◆ Valèria Gaillard

Passar-ho bé i no estancar-se. Això ho té molt clar l'escriptor Andreu Martín (Barcelona, 1949), que acaba de presentar *La favorita de l'Harem* (Crims.cat), el segon lliurament d'Emili Mili Santamarta, en què el proxeneta culte es passa l'estona corrent per salvar la pell. Amb *I just call to say I love you* de to de trucada al mòbil sonant de tant en tant, Martín, que participa en la BCNegra (8 de febrer), defensa la versemblança interna de la ficció.

Què és primer, el personatge o la intriga?

Primer se'm va acudir la història, que podia ser protagonitzada per l'Emili Santamarta o no. L'anterior, *Tothom et recordarà*, evidentment, no la podia protagonitzar el Mili. Mentre feia el trencaclosques d'aquesta, em van insistir que recuperés aquest personatge i ho vaig fer, tot i que la trama no s'assembla a la primera novel·la de l'Harem.

El respecte és un dels temes?

No volia abordar el respecte, ni la corrupció policial o la Barcelona actual, sinó tenir un entrellat interessant i original. A les novel·les de l'Harem vull passar-m'ho bé. L'opinió del públic és un llast feixuc i vaig escriure fugint d'això. Tinc una novel·la a l'ordinador que estava elaborant condicionat pel que diran. Aquí he escrit el que he volgut. En tot cas, volia abordar el tema del maltractament masclista perquè si tenim un flagell de crims negres a la nostra societat és aquest.

¿Entre delinqüents i policies no hi ha diferència?

Entre alguns policies i alguns delinqüents no. Aquí m'he centrat en la Guàrdia Civil perquè els Mossos ja han rebut en ocasions anteriors. Tots els narcos, siguin de l'origen que siguin, són força semblants, fins i tot en el mal gust a l'hora de decorar la casa.

“TOTS
ELS
NARCOS
S'ASSEMBLEN,
FINS I
TOT EN EL
MAL GUST
A L'HORA
DE
DECORAR
LA CASA”

Personatges com el del fill de la màfia, Delfi, fan riure: d'on el treu?

Tot el que explico són elaboracions a partir de la realitat. Un fill de narcotraficants de Barcelona es va disfressar de cubana per atracar una joieria del passeig de Gràcia, i a un altre li van regalar un Ferrari i va acabar estimbant-se contra la paret. Les coses que explico de guàrdies civils també han sortit d'una manera o altra als diaris.

Com és l'Harem?

M'interessava mostrar com les dones formen un equip dur. A la seva manera es fan respectar, i en això el Mili hi té molt interès. Tot això que sembla fictici està basat en determinades filosofies que he estat investigant i es poden trobar. L'Harem, per tant, també té un fons real.

No es banalitza la prostitució?

En la novel·la anterior es parlava de tota mena de prostitució, i de la més

lamentable també. Aquí continuo amb la broma.

Com veu la figura del Mili?

És una troballa que ha suposat un esclat de llibertat creativa. Volia trencar el clixé de la versemblança que ens constreny com a escriptors. Ara la versemblança s'ha convertit en el punt de partida, i no en el d'arribada. La frase grotesca que “la realitat supera la ficció” és una ironia o una paradoxa, però s'ha acabat convertint en una veritat.

Què vol dir?

La ficció és insuperable per molts motius, perquè no té límits i l'ordre el poses tu, mentre que la realitat és caòtica. Quan vas en metro veus gent molt rara i aquesta fallera de la versemblança fa que molts escriptors es reprimeixin i es posin a escriure històries quotidianes amb personatges identificables a primer cop d'ull. Jo he anat cap als personatges estranys que sabem, a més, que existeixen, així com existeix el món del sadomaso. Per què ens hem de quedar amb la dona feliç que acarona el gat davant la tele?

El Mili parla de “la puta por que mou el món”. Hi està d'acord?

Mou el món i la literatura, que existeix per la por. Els primers poetes van ser els senyors que es van inventar els déus, i així justificaven llamps i trons, incendis i catàstrofes, i mantenien la gent tranquil·la. Això és el que fem els autors de novel·la negra: agafem l'antimon i li donem unes justificacions. En la novel·la negra llegim el que no ens agradaria que ens passés i fem catarsi.

Quin paper hi juga l'humor?

De jove vaig fer teatre i això ho vaig aprendre de Brecht: l'humor s'encarrega del distanciament necessari per a la catarsi.

Híper, Caldera, Cañas, Sambito... Com s'inventa els malnoms?

Això surt quan escrius. Alguns són més treballats que d'altres, però tots són ocurrències meves.

També hi fa aparèixer el Procés.

Era inevitable! Totes les coses que m'envolten són els *inputs* que rebo i tinc les meves converses amb amics i coneguts. Tot això m'influeix en l'escriptura. Aquí he tirat de veta i no m'he censurat. Tampoc volia fer un pamflet, com tampoc el vull fer respecte a la corrupció policial, que tracto com tantes mils de novel·les negres.

La novel·la negra és inofensiva?

Qui vulgui informar-se que llegeixi diaris. Uso elements reals, però l'objectiu és escriure una història entretinguda. ◆◆